Lezárult a Pécsi Világörögségi Helyszínek fejlesztési projektje

2023. november 29.

Befejeződött a GINOP-7.1.6-16-2017-00006 azonosító számú, „A pécsi Világörökségi Negyed fejlesztése” tárgyú projekt. Az UNESCO Világörökség Bizottsága Pécs (Sopianae) ókeresztény temetőjét 2000 decemberében vette fel a Világörökség Jegyzékbe, kulturális örökség kategóriában. Azóta Pécs egyik legjelentősebb turisztikai attrakciójává váltak a különleges föld alatti, IV. századi sírkamrák, amelyek mostantól már vonzó és látogatóbarát interaktív tartalmakkal is várják a látogatókat.

A Világörökségi Negyed Pécs egyik legfontosabb történelmi-turisztikai értéke, amelynek megőrzése, bemutatása és folyamatos fejlesztése kiemelt jelentőséggel bír. Ennek érdekében Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft. és a Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. konzorciumi megállapodás keretében a Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárságához a Világörökségi helyszínek fejlesztése tárgyú programra 2017. szeptember 20-án nyújtott be pályázatot. A GINOP-7.1.6-16-2017-00006 azonosító számú, „A pécsi Világörökségi Negyed fejlesztése” projekt a 2018. január 10-én kelt támogatói döntés értelmében 900 millió Forint, vissza nem térítendő támogatásban részesült az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a hazai központi költségvetési előirányzatból. A Támogató 2018. április 16-án Támogatási Szerződést kötött a konzorciummal, Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatával, a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft.-vel, a Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.-vel.

Az Építési és Közlekedési Minisztérium, mint a kulturális örökség védelméért felelős minisztérium „Pécs (Sopianae) ókeresztény temetőjét” 2023. május 10-én a NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. világörökségi gondnoksága alá helyezte.

A kivitelezés során a Cella Septichora, az Ókeresztény Mauzóleum és az Apáca utca 8. szám alatt található sírkamrák vonatkozásában építési/kivitelezési és restaurátori

munkák valósultak meg, továbbá a projekt eredményeképpen az eddig korábban csak korlátozottan bemutatott sírkamrák is látogathatóvá váltak.

Az Apáca u. 8. szám alatti épített örökség védőépületeinek felújítása során az ingatlanon a homlokzat felújítása, szigetelési és vízelvezetési problémák megszüntetése, valamint restaurálási munkák valósultak meg.

Az Ókeresztény Mauzóleum külső és belső felújítását követően egy színvonalas, fedett információs- és fogadótérbe érkeznek a látogatók, ahol jegyváltásra és ajándékvásárlásra van lehetőségük, valamint innen jutnak le a föld alatti sírkamrához. Itt többek között 1600 éves, hatalmas, gyönyörűen faragott szarkofág, valamint több különleges falfestmény, például Ádám és Éva bűnbeesésének freskója várja őket. Az új, 66 m^2-es alapterületű fogadóteret a levezető lépcső köré alakították ki, amely a meglévő védőépület minimális bontásával járt. Az épület ötvözi a tradíciót és a modern építészetet, a keleti oldalfal kőburkolatán több mint 200 darab lyukat fúrtak, amelyekbe teljesen átlátszó plexi rudakat helyeztek el, s ezeknek köszönhetően napközben a belső térbe természetes fény szűrődik, éjszaka kívülről ad egyedi hangulatot az épületnek. A lapostető modern burkolata mellett üvegtetőt is kialakítottak, amelyből szép kilátás nyílik a Pécsi Székesegyházra is. Az Ókeresztény Mauzóleum, mint turisztikai attrakció vonzerejét növeli továbbá az is, hogy a létesítmény multimédiás élménnyel is bővült, hiszen egy, a mauzóleum történetét bemutató animációs film készült, amelyet folyamatosan kivetítenek a látogatóknak.

Az európai uniós beruházásnak köszönhetően restaurált állapotban látható a Korsós sírkamra, a Cella Septichora és a III., az V., a XIX. és XX. számú temetőépületek. Ezeken a helyszíneken festő- és kőrestaurátori munkákat végeztek a szakemberek. Megújultak a Látogatóközpont légtechnikai berendezései, ezzel együtt a festett sírkamrák egyenletes hőmérséklete és páratartalma is biztosítottá vált.

A projekt fontos eleme a mindhárom helyszínt érintő komplex kiállítás- és multimédiafejlesztés, amely a látogatók részére modern múzeumpedagógiai eszközök, 3D-s filmek, animációk (bemutatva Pécs római kori történetét, a Péter-Pál sírkamrát, a Korsós sírkamrát, az Ókeresztény Mauzóleum történetét, az Apáca utca 8-ban található ikersírt, valamint a temetkezési szokásokat Sopianae északi temetőjében) és egy hatalmas maketten mutatják be az egész ókeresztény temető területét. Az 1600 éves emlékeket a jelen korral a Sopianae rejtett öröksége nevű applikáció kapcsolja össze, amelyben a 6 nyelvű tárlatvezető funkció mellett egy felfedező játék is elérhető. A látogatók VR szemüvegekkel megtekinthetik a Cella

Septichora építését, vagy a római kori temetőt barangolhatják be virtuálisan, de egy ókori temetkezési jelenetbe is betekinthetnek. A beruházás során új, kétnyelvű imázskönyv, térkép, örökségpedagógiai kiadvány és 6 nyelven készült új szórólapok és ajándéktárgyak is készültek.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata büszkén jelentette be, hogy a projekt eredményesen lezárult, Pécs egyik legfontosabb turisztikai látványossága hivatalosan is számos új szolgáltatással és látványelemmel várja a nagyközönséget. A november 29-i hivatalos projektzáró eseményen Péterffy Attila, Pécs polgármestere elmondta: "A projekt két legfontosabb irányelve az volt, hogy miként lehet még jobban megőrizni és megmutatni Pécs épített emlékeinek ezeket a fundamentumait. A nettó 900 millió forintos projekt tervezői és kivitelezői ezt a két sarokkövet tartották szem előtt, és hitem szerint kiváló munkát végeztek." A polgármester hozzátette: erre a fejlesztésre együtt, közösen lehetünk büszkék mi pécsiek, mi magyarok és minden ide látogató.

A záróeseményen részt vett a Kulturális és Innovációs Minisztérium képviseletében Vincze Máté, a Közgyűjteményekért és Kulturális Fejlesztésekért Felelős Helyettes Államtitkár és Dr. Hoppál Péter kormánybiztos is, akik szintén méltatták a beruházás megvalósítását.